

[2 ½ Hours]

[Marks: 75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:** 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

- 1.** Explain the essential factors for the development of diary business.

OR

Explain the role of Goat farming in eradication of rural poverty.

- 2.** Review the various breeds of poultry in detail.

OR

State the importance of poultry business in rural development.

- 3.** Write the importance of 'Fishery' in rural development.

OR

Define the concept of fish farming and review essential factors for the fish farming.

- 4.** Explain the importance of animal husbandry in rural development.

OR

Review the nature and scope of fishery business.

- 5.** Write short note on (any two)

- Measures to improve productivity of Indian cattle
 - Fish preservation methods
 - Poultry business management
 - Dairy products.
-

२
(मराठी रूपांतर)
(२ १/२ तास)

- सूचना : १. सर्व प्रश्न आवश्यक.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. दुध व्यवसायाच्या विकासासाठी आवश्यक असलेले घटक विषद करा.

किंवा

ग्रामीण दारिद्र्य निर्मूलनामध्ये शेळी पालनाची भूमिका सांगा.

२. कोंबड्याच्या विविध जारींचा सविस्तर आढावा घ्या.

किंवा

कुकुटपालन व्यवसायाचे ग्रामीण विकासातील महत्व सांगा.

३. मासेमारी व्यवसायाचे ग्रामीण विकासातील महत्व सांगा.

किंवा

‘मत्सशेती संकल्पना स्पष्ट करून मत्सशेती करीता आवश्यक असलेल्या घटकांचा आढावा घ्या.

४. पशुसंवर्धनाचे ग्रामीण विकासातील महत्व सांगा.

किंवा

मासेमारी व्यवसायाचे स्वरूप व व्यापीचा आढावा घ्या.

५. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

- (अ) भारतीय पशुंची उत्पादकता वाढविण्यासाठी उपाय
(ब) मासे टिकविण्याच्या पद्धती
(क) कुकुटपालन व्यवसाय व्यवस्थापन
(ड) दुधोत्पादने.